

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS

TILIVUODELTA 2020

TEUVA
t ä y n n ä
TARINOITA

1. JOHDANTO	2
2. YLEISTÄ	3
2.1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT	3
2.2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOONPANO	5
2.3 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	6
2.4 TILINTARKISTUKSEN PAINOPISTEALUEET	7
3. TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET	8
3.1 KUNTASTRATEGIA	8
3.1.1 Strategiset painopisteet	8
3.1.2 Hallinnolliset toimialueet	9
3.1.3 Luottamushenkilöorganisaatio	10
3.1.4 Hallinto	10
3.2 HYVINVOINTIPALVELUT	11
3.2.1 Yhdyskuntarakenne	16
4. TILINPÄÄTÖS JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	19
4.1 INVESTOINNIT	19
5. TALouden TASAPAINO	20
5.1 TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN RIITTÄVYYS	21
5.2 TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN VAIKUTUKSIA	21
6. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA	22
6.1 SISÄINEN VALVONTA TALOUshallinnon JA KIRJAPIDON JÄRJESTELMISSÄ	22
6.2 HANKINNAT	23
7. KONSERNIN TAVOITTEET	24
7.1 KONSERNIOHJAUS	24
7.2 MERKITTÄVIMMÄT KONSERNIYHTIÖT	25
7.2.1 Teuvan Vuokratalot Oy	25
7.2.2 Teuvan Kaukolämpö Oy	26
7.2.3 Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari	26
7.2.4 Teak Oy	27
8. HENKILÖSTÖ	28
9. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN HAVAINTOJEN JÄLKISEURANTA	29
10. YHTEENVETO	30
10.1 TILINPÄÄTÖKSEN VAHVISTAMINEN JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN	30
10.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA ESITTÄÄ ARVIOINTIKERTOMUKSEN POHJALTA KYSYMYKSIÄ KUNNANHALLITUKSELLE:	31
11. ALLEKIRJOITUKSET	32

1. JOHDANTO

Näkökulmaksi vuoden 2020 arviointityössä olemme ottaneet Teuvan kunnan eettiset pelisäännöt. Niistä esille nousee esimerkiksi toiminnan asiakaslähtöisyys ja yhdenvertaisuus sekä päätöksenteon avoimuus ja läpinäkyvyys. Vuonna 2020 arvioinnissa erityisen kiinnostuksemme kohteena ovat olleet hankinnat sekä konserniohjaus. Vuotta 2020 kunnassa leimasi ennen kokematon ilmiö, koronakriisi. Arviointityössä onkin tarkasteltava myös, millaisia muutoksia sen perusteella tehtiin valtuuston asettamiin tavoitteisiin, kunnan toimintaan ja talouteen. Käsillä olevaa arviointikertomusta tehdessä pyrimme arvioimaan hieman myös koko päättyvää valtuustokautta.

Arvomme ja toimintaperiaattemme

Kunnan henkilöstö ja luottamushenkilöt ovat yhdessä tuottaneet eettiset pelisäännöt, jotka on hyväksytty valtuustossa 1.10.2018.

2. YLEISTÄ

Tarkastuslautakunta on Kuntalain mukainen lautakunta (121§), jonka valtuusto asettaa toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan osalta päämääränä on kunnanvaltuuston valtuuttamana edistää lailisuutta ja kunnan edun mukaista tarkoituksenmukaisuutta kunnan toiminnassa, hallinnossa ja talouden hoidossa.

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.

Tilintarkastus 122 §

Valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö. Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi julkishallinnon ja -talouden hyväksytty tilintarkastaja (JHT-tilintarkastaja). Tilintarkastajat toimivat tehtävissään virkavastuulla.

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

Tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman ja riittävän laajan tilintarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

Tilintarkastajana ei saa toimia henkilö, joka 75 §:n mukaan ei ole vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan.

Teuvan kunnan hallintosäännön 85-86 §:ssä on lisäksi määrätty tarkastuslautakunnan tehtävistä seuraavaa:

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
2. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa; sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta raportoi arvioinnin tulokset vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa

Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

2.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Teuvan kunnan tarkastuslautakuntaan kuuluu hallintosäännön mukaan neljä (4) jäsentä. Jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 5.6.2017 valinnut kunnan tarkastuslautakunnan jäseniksi vuosille 2017 – 2021 seuraavat jäsenet (varajäsenet sulkeissa):

Kohtala Päivi	(Alanko Mirva -16.12.2019, Kaisa Niemi 16.12.2019-)
Koski Sauli	(Tanner Jyri)
Leppäniemi Jukka	(Paakkunainen Marja-Leena)
Panttila Eliisa	(Mäntylä Veli-Pekka)

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 1.6.2020 kunnan tarkastuslautakunnan jäseniksi jäljellä olevalle kaudelle seuraavat jäsenet:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Eliisa Panttila puheenjohtaja	Veli-Pekka Mäntylä
Sauli Koski varapuheenjohtaja	Jyri Tanner
Päivi Kohtala	Kaisa Niemi
Juha Peltoniemi	Marja-Leena Paakkunainen

Kunnan vastuunalaisena tilintarkastajana ja tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävissä on toiminut JHT, HT Ilari Karhu KPMG Oy Ab:stä. Avustavana tarkastajana ovat toimineet HT Toni Koivusaari ja Minna Koponen.

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 17.12.2018 § 62 valita KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n kunnan tilintarkastajaksi tilivuosien 2019-2021 tarkastamiseksi. Sopimus vuosien 2019-2021 tilintarkastuksesta on tehty 27.8.2019 ja käsittää yhden optiovuoden. KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy on fuusioitunut emoyhtiöönsä 1.1.2019 ja tästä johtuen palvelun toimittaja on KPMG Oy Ab (auktorisoitu tilintarkastusyhteisö).

2.3 Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on tilivuoden 2020 arvioinnin osalta kokoontunut tilivuoden 2020 aikana 4 kertaa ja tilivuoden päättymisen jälkeen 7 kertaa.

Tarkastuslautakunta on käyttänyt arviointikertomuksen lähteenään Tilinpäätös 2020 ja talousarvio 2020 ja -suunnitelma 2021-2025 asiakirjoja, ellei muuta mainita.

Tarkastuslautakunta on käynyt tutustumassa uimahalliin ja lämpölaitokseen sekä vierailut yhtenäiskoululla.

Tarkastuslautakunta on kuullut seuraavia viranhaltijoita/työntekijöitä/luottamushenkilöitä:

Kokousaika ja -paikka	Aihealue	Kuullut viranhaltijat / luottamushenkilöt
16.9.2020 Teak	Tekninen toimi Tilintarkastussuunnitelma	Tekninen johtaja Matti Hakola Tilintarkastaja Ilari Karhu
20.10.2020 etäkokous	Hankinnat ja hankintastrategia, Case päiväkot	Kunnanhallitus Kunnanjohtaja Veli Nummela
20.11.2020 uimahalli, Teak	Uimahalliin tutustuminen, vapaa-aikatoimi	Uinninvalvoja Jukka Tuisku
9.12.2020 Yhtenäiskoulu, Teak	Perusopetus Kunnan elinvoimatyö	Rehtori Reijo Sjöblom Nuvan edustaja Jenna Santikko Elinkeinojohtaja Juha Niemelä
9.2.2021 Lämpölaitos, Teak	Lämpölaitos Varhaiskasvatus	Toimitusjohtaja Juhana Korpi- koski Varhaiskasvatuksen alue-esi- mies Heidi Viitanen
3.3.2021 etäkokous	Hankkeet Case Teuvabiili	Hallintojohtaja Pia Valtonen Projektityöntekijä Marjo Kiuru- Sandberg
1.4.2021 etäkokous	Tilinpäätös ja toimintakertomus	Kunnanjohtaja Veli Nummela

2.4 Tilintarkistuksen painopistealueet

Tarkastuslautakunnan nimeämät ja hyväksymät tilintarkastuksen painopistealueet (tilintarkastussuunnitelma 2020) olivat:

- Hankinnat
- Omistajaohjaus
- Konserniohjauksen järjestäminen
- Yhdyskuntapalvelut

3. TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

3.1 Kuntastrategia

3.1.1 Strategiset painopisteet

- Kunnan talouden tasapainottaminen ja keskeisten palveluiden turvaaminen
- Kunnan vetovoiman ja elinkeinoelämän edistäminen
- Lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida mm. strategiassa asetettujen tavoitteiden ymmärrettävyyttä, ristiriidattomuutta ja mitattavuutta. On myös arvioitava, onko kuntastrategia laadittu Kuntalain 37 §:n mukaisesti. Kuntalain mukaan kunnan strategiassa on huomioitava

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Vaikka edistystä on tapahtunut, niin silti Teuvan kunnan konserniyhtiöille asetetut tavoitteet kaipaavat selkeytystä. Tarkastuslautakunta suosittelee, että valtuusto asettaa kunnan konserniyhteisöille tavoitteita talousarvioon.

3.1.2 Hallinnolliset toimialueet

Teuvan kunnan talousarviossa 2019 kunnan organisaatio on jaettu neljään alueeseen: ylin päätöksenteko ja valvonta, hallinto, hyvinvointipalvelut ja yhdyskuntarakenne.

TEUVAN KUNTA KUNTASTRATEGIA 2018 - 2021

STRATEGISET PAINOPISTEET

Kunnan talouden tasapainottaminen ja keskeisten palveluiden turvaaminen

Kunnan vetovoiman ja elinkeinoelämän edistäminen työllisyyden ja verotulojen parantamiseksi

Lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen

TAVOITTEET

- Toimintojen ja palveluiden keskittäminen kunnan sisällä
- Kunnan kiinteistökannan mitoittaminen tarvetta vastaavaksi
- Keskittyminen omistuksiin, jotka tukevat kunnan perustoimintoja
- Seudullisen yhteistyön tiivistäminen

- Positiivisen kuntakuvan luominen
- Uuden yritystoiminnan syntyminen
- Uusien työpaikkojen syntyminen

- Perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaaminen lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien palveluiden kautta
- Päätöksen kohdalla huomioidaan näkökulma perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaamisesta

TOIMENPITEET

- Eri toimipisteissä tarjottavia palveluita keskitetään Teakin kiinteistöön
- Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan tai niistä luovutaan
- Kartoitetaan omaisuus, josta voidaan luopua
- Myydään omaisuus, joka ei tue kunnan perustoimintoja
- Toimintojen yhdistäminen seudullisesti

- Markkinoinnin lisääminen
- Yritysvaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa
- Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa
- Teak Oy:n, SAI:n ja SEK:n roolin vahvistaminen yrityssectorilla
- Veturiyritysten alihankkijoiden tukeminen
- Pienyritysten kasvun edistäminen

- Harrastusmahdollisuuksia edesautetaan
- Vertaistuelle luodaan mahdollisuuksia ja kartoitetaan tarvisijat
- Huolehditaan tukipalveluiden oikea-aikaisuudesta
- Lapsivaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa

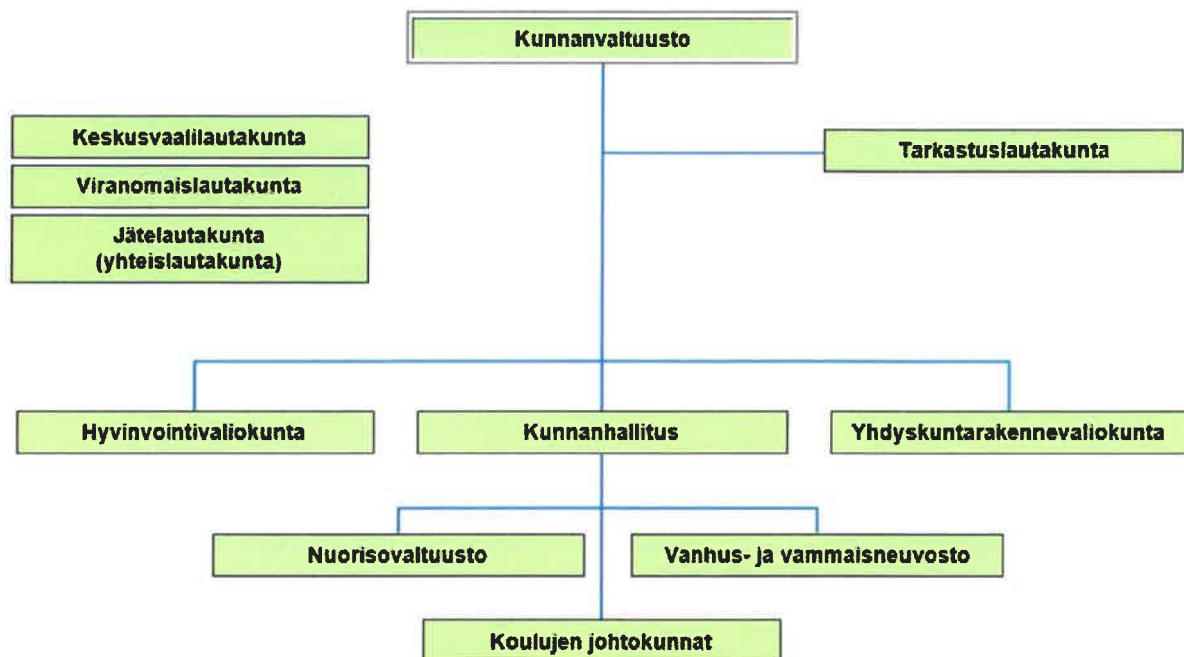
TAVOITETASO

- Palveluverkosto supistuu
- Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen määrä vähenee
- Kiinteistöistä aiheutuvat kustannukset laskevat
- Henkilöstön käyttö tehostuu
- Kunnan omistuksessa oleva omaisuus vähenee

- Markkinointitoimenpiteiden lisääntyminen
- Työpaikkojen määrä lisääntyy
- Yhteisöverojen määrä kasvaa
- Yhteistyötapaamisten lisääntyminen yrittäjien kanssa
- Yritysvaikutusten arviointi on otettu käyttöön

- Harrastusmahdollisuudet ovat hyvät
- Vertaistukitarpeet on kartoitettu
- Vertaistukiryhmiä on perustettu
- Tukipalvelut ovat toimivia
- Lapsivaikutusten arviointi on otettu käyttöön

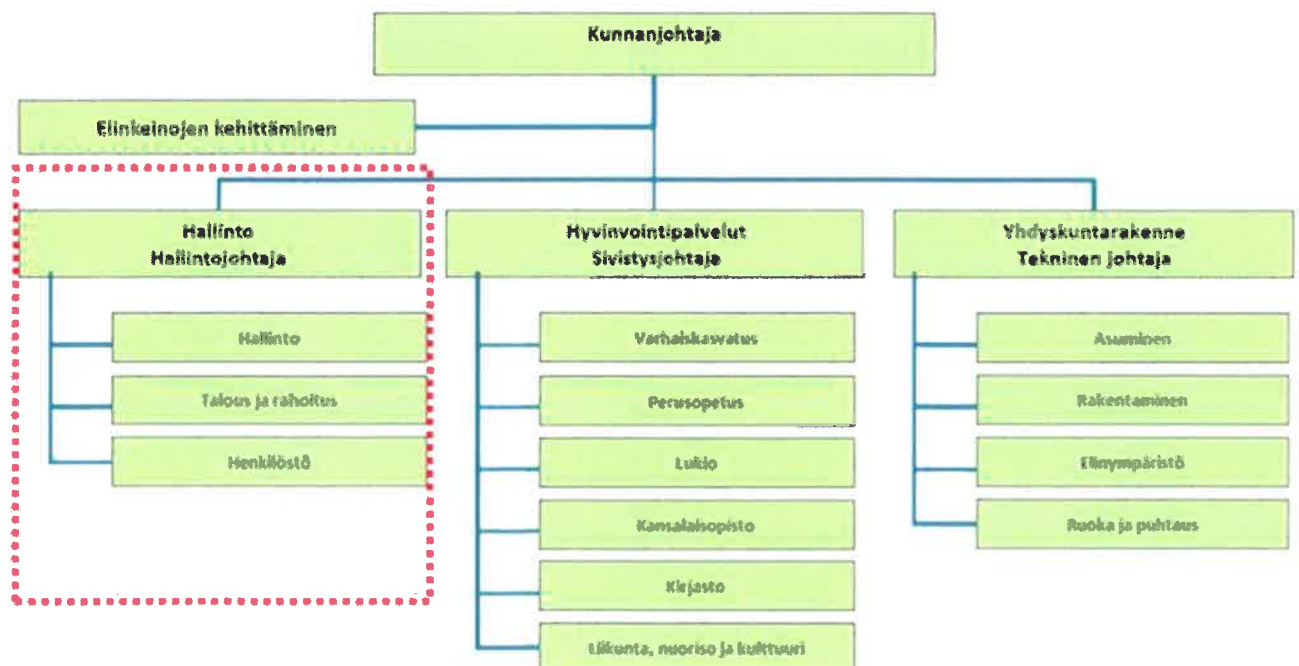
3.1.3 Luottamushenkilöorganisaatio

1. Kuvio Luottamushenkilöorganisaatio

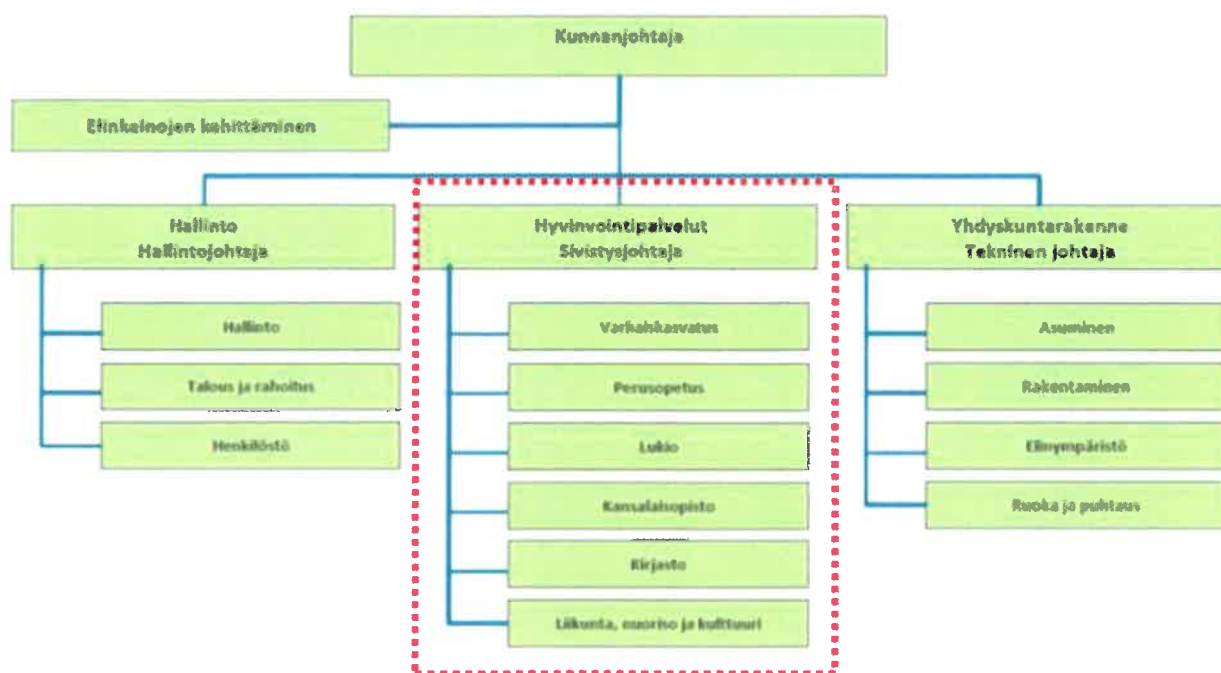
Luottamushenkilöorganisaatiomalli on hyväksytty kunnanvaltuustossa 21.12.2016.

3.1.4 Hallinto

2. Kuvio Palveluorganisaatorakenne

3.2 Hyvinvointipalvelut

3. Kuvio Palveluorganisaattiorakenne.

Tavoite: Lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen

Tavoite on purettu talousarviossa 2020 seuraavasti:

Tavoite	Toimet
Harrastusmahdollisuuksien edesauttamiseen	Liikunta-, nuoris- ja kulttuuripalveluissa tavoitteena on asiakasmäärien ja -kontaktien kasvu
Vertaistuen toimintamallin kehittäminen	Vertaissovittelu-toiminta Verson jatkuminen
Tukipalveluiden oikea-aikaisuuden parantamiseen	Psykologi- ja perheneuvolapalveluiden saatavuuden parantaminen, nuorisotyön jalkauttaminen koulu-työhön
Lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoon	Arviointien toteuttaminen päätöksenteossa

Toimintakertomuksessa on raportoitu tavoitteiden toteumasta seuraavasti:

Tavoite	Toteutuminen
Harrastusmahdollisuuksien edesauttaminen	Uimakoulut toteutettiin koronan takia uusin järjestyin, veteen tottuneille lapsille neljässä ryhmässä. Uimaopettaja opetti lapsia altaan reunalta, eikä mennyt lasten kanssa veteen.
Vertaistuen toimintamallin kehittäminen	Lukiolaisilla yhteisiä panostuksia mm. ryhmäyttämiseen ja hyvinvointiin.
Tukipalveluiden oikea-aikaisuuden parantaminen	Nuorisotyö siirtyi etätööhön 23.3.2020, etätöön tueksi otettiin käyttöön Discord-yhteisösovellus, jonka välityksellä nuoret ja nuorisohjaaja olivat vuorovaikutuksessa keskenään. Sovellus mahdollisti erilaisten pelihetkien ja kilpailujen järjestämisen virtuaalisesti. Nuorisotilat avautuivat 14.8.2020 ja toiminta jatkui vuoden loppuun koronarajoitukset huomioon ottaen. Yläkoulun ja lukion osalta psykologipalveluiden määrää on pystytty lisäämään kahdesta päivästä kolmeen Kumppari-hankkeessa rekrytoitiin koululle koulu-nuorisotyöntekijä.
Lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönotto	Lapsivaikutusten arviointeja toteutettiin keväällä uuden päiväkodin pihasuunnitteluun liittyen osallistamalla kyselyllä lapsia, huoltajia ja henkilökuntaa sekä syksyn aikana nuorisopalveluiden järjestämismahdollisuuksista

Tarkastuslautakunta on kuullut kokouksissaan hyvinvointipalvelujen luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita. Arviointivuoden tietoja osallistumismääristä on saatu sivistysjohtaja Pauliina Niemen kautta. Tarkastuslautakunnan kokouksien perusteella tarkastuslautakunta esittää arvionaan seuraavia asioita.

Tavoite	Toteutuminen
Harrastusmahdollisuuksien edesauttaminen	Uimahallin ja kuntosalin kävijämäärä 15 324 (vuonna 2019 21 659). Kunnan järjestämä uimakoulu lasten uintiharrastuksen mahdollistajana on merkittävä. Osallistujia vuonna 2020 oli 61 lasta (vuonna 2019 143, 50 % kohdeikäryhmistä). Uimakoulun saavutettavuus vaihtelee lasten asuinpaikan mukaan, koska kunta ei järjestä enää kyydityksiä kylistä. Kuntosalin käyttöä ja hyötyä lisääisi ohjattu kuntosalitoiminta. Opetushallituksen vuodesta 2013 myöntämää rahoitusta on käytetty koulupäivän jälkeisten liikunta-, käsityö- ja musiikkikerhojen toimintaan, ja se tarjoaa harrastusmahdollisuuden myös sellaisille nuorille, joilla ei olisi muutoin mahdollisuutta päästä osallistumaan. Yhtenäiskoulusta 83 oppilasta, 1-6 lk 9% (2019 7 %) ja 7-9 lk 38%, (2019 48 %), osallistui koulun kerhotoimintaan Niemen tilaston mukaan. 8-luokkalaiset jatkoivat valtakunnallisessa taidetestaajat-hankkeessa, joka antoi mahdollisuuden tutustua kulttuuriesitykseen Helsingissä. Tällaiset ikäryhmävierailut antavat kokemuksia, joita vaille moni jäisi ilman koulun myötävaikutusta. Tavoite toteutui.

Vertaistuen toimintamallin kehittäminen	Vertaissovittelutoiminnan (Verso) käyttö pienempien riita- ja kiusaamistilanteiden hoidossa on vakiinnuttanut paikkansa toimintamallina sekä ala- että yläkoulussa, ja kokemukset ovat rehtorien mukaan olleet myönteisiä. Kehitettävää on edelleen. Tavoite toteutui osittain
Tukipalveluiden oikea-aikaisuuden parantaminen	Etsivä nuorisotyön asiakaskontakteja vuonna 2020 oli Niemen mukaan vain 337 (vuonna 2019 2095). Opettajien luottamusmiehet toivat esille (tark.ltk 7.2.2020) väsymisen ja turhautumisen tilanteissa, jossa perheen ongelmat kulkeutuvat tavalla tai toisella koululuokkaan. Tukipalvelut perheelle ovat opettajien näkökulmasta hitaita. Tarkastuslautakunnan saaman käsityksen mukaan tukipalvelujen saatavuus on parantunut. "Nyt vasta on nähnyt mitä se on, kun apu on saatu" (Reijo Sjöblom 9.12.2020) Perhekuntoututuksestakin on saatu hänen mukaansa kokemusta arjenhallintaan. Vuorovaikutusta koulun / varhaiskasvatuksen ja esim. perhetyön välillä voisi tarkastuslautakunnan mielestä silti lisätä / kynnystä mataltaa. Tavoite toteutui osittain
Lapsivaikutusten arvioinnin käyttö	Lapsivaikutusten arviointi toteutettiin keväällä uuden päiväkodin pihasuunnittelussa osallistamalla kyselyllä lapsia, huoltajia ja henkilökuntaa. Syksyn aikana lapsivaikutusten arviointi sekä ennakkovaikutusten arviointi toteutettiin nuorisopalveluiden järjestämismahdollisuuksista siten, että sitä käsiteltiin hyvinvointivaliokunnassa. Lisäksi syksyllä kirjaston lasten ja nuorten osastojen remonttia suunniteltaessa kuultiin nuorten mielipiteitä julkisella kyselyllä yhteistyössä koulun kanssa. (Pauliina Niemi 30.4.2021). Ryhmän kokoonpano on tällä hetkellä epäselvä. Tavoite toteutui osittain

Taloudellisista haasteista huolimatta hyvinvointipalveluiden tärkeänä tehtävänä talousarviossa pidettiin panostamista erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointiin. Kunnan päättäjiä tarkastuslautakunta muistuttaa olemaan yhteydessä koulumaailmaan.

Peruskoululla oikea-aikaisen tuen resurssit näyttäisivät edelleen hieman lisääntyneen, mikä on tavoitteiden mukaista. Koronakriisi toi aivan poikkeuksellisia sopeutumishaasteita koulumaailmaan. Teuvalla sopeuduttiin nopeasti etäopetukseen, tosin kevään etäopetuksesta jääneitä tukiovetusvajeita paikkailtiin loppuvuosi. Rajoitustoimet vähensivät osallistujamääriä harrastustoiminnassa ja mm. etsivän nuorisotyön kontakteja.

Etäopetusjakson aikana oppilailla oli mahdollisuus lainata koululta tietokone tai tabletti kotona opiskelun mahdollistamiseksi. Laitteita lainattiin Teuvan kouluissa yhteensä 40 kappaletta. Kaikille kone -kampanjan kautta saatiin oppilaille vielä 10 laitetta. Teuvalla toteutettiin ensimmäisten kuntien joukossa myös kouluruoan jakelu etäopetuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille. Kouluruoka oli mahdollista tilata keskuskeittiöltä ennakoon ja sitä jaettiin annospakkauksissa päivittäin yhtenäiskoululta, Perälän ryhmiksestä ja Äystön päiväkodilta.

Etäopetus saatiin organisoitua ja toteutettua haasteista huolimatta onnistuneesti, josta kiitokset oppilaille, opettajille ja vanhemmille.

Kunta on edistänyt kuntalaisten hyvinvointia tukemalla kolmatta sektoria mm. tilojen käyttömahdollisuuksin. Vapaaehtoistyönä ylläpidetyt harrastusmahdollisuudet ovat osaltaan edesauttaneet lasten ja nuorten liikunnan ja sosiaalisen kanssakäymisen mahdollisuuksia. Kunnan jakamien toiminta-avustusten jakoperusteet eivät täysin huomioi eettisten pelisääntöjen kuntalaisten tasapuolista kohtelua. Kylissä harrastuspaikat, kuten nuorisoseuran talot ja jääkaualot, ovat paikallisten kuntalaisten vapaaehtoisesti ylläpitämiä, kun taas kirkonkylällä toiminta-avustusta saavien seurojen on mahdollista toimia kunnan ylläpitämissä kiinteistöissä.

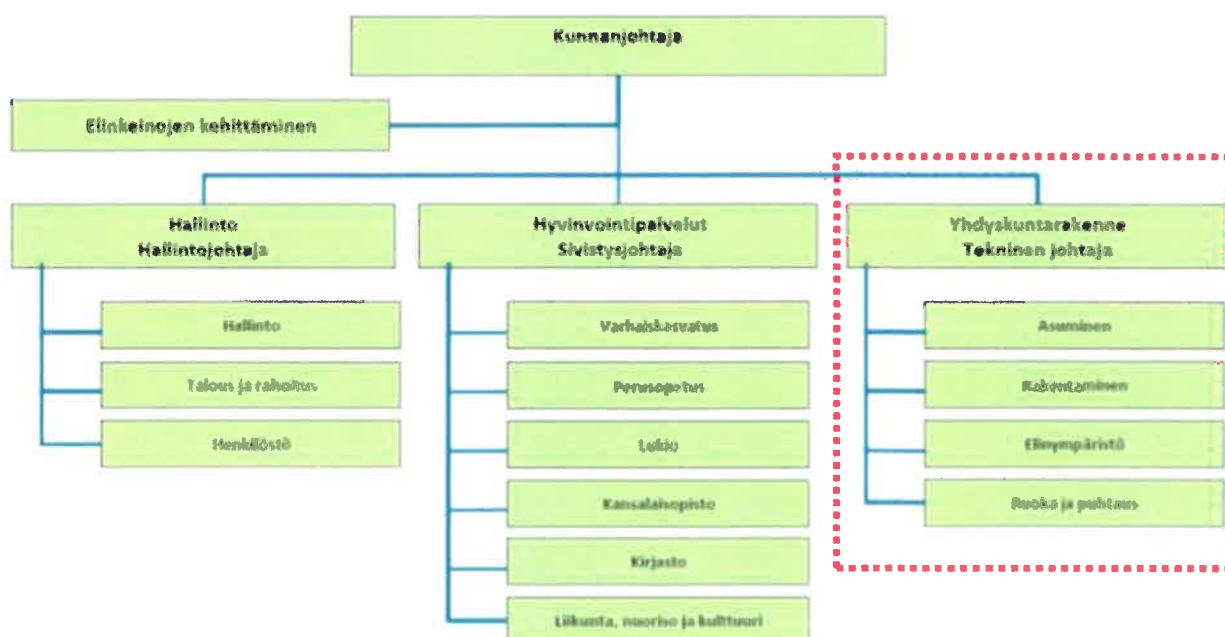
Tarkastuslautakunta tutustui 50-vuotista taivaltaan juhlistavan uimahallin sekä kuntosalin toimintaan. Toimintaa esitteli uimaopettaja, uinninvalvoja Jukka Tuisku. Tutustumiskäynnin perusteella voidaan todeta, että uimahallilla kuntosaleineen on merkittävä rooli teuvalaisten liikuntapalvelujen tuottamisessa ajatellen ennaltaehkäisevää, ylläpitävää ja kuntouttavaa terveydenhoitoa. Avainpoletti mahdollistaa kuntosalin joustavan käytön. Toimintaa on vuosien varrella kehitetty esimerkillisesti yhdessä työyhteisön kesken. Työilmapiiri vaikutti olevan hyvä työntekijöiden välillä. Uimahallin henkilökunta olisi halukas kehittämään viestintää sekä vuorovaikutustaan kunnan sisällä esimerkiksi esimieskäynnin ja hyvinvointikertomuksen tekoon osallistumisen muodossa.

Tarkastuslautakunta kiittää uimahallin henkilökuntaa hyvästä panoksesta teuvalaisten virkistys- ja hyvinvoinnin edistäjinä.

Ennalta arvaamattomassa koronatilanteessa Teuvalla toimittiin joustavasti ja luovasti. SPR Teuvan osasto tarjosi Teuvan kuntaan yhteistyöapua tilanteessa, jossa yli 70-vuotiaiden suositeltiin pysyvän kotona ja välttävän ulkopuolisia kontakteja. Syntyi useiden toimijoiden yhteistyönä hoidettu ruokakassipalvelu, joka toimitti kotona asuville senioreille kauppa- ja apteekkitavaroita. Kauppakassien keräily ja kuljetusmaksut paikallisille taksiyrittäjille kunta korvasi testamenttilahjoituksesta. Praatooringin avulla piristettiin kotona asuvia senioreita, toimintaa pyöritettiin vapaaehtoisvoimin. Myös kunnan työntekijät soittivat kaikille yli 70-vuotiaille kartoittaen ikäihmisten kotona pärjäämistä tilanteessa.

Tarkastuslautakunta haluaa nostaa esiin hyvänä esimerkkinä onnistuneesta hankkeesta 2020 aloitetun Teuvabiili -hankkeen. Hanke jatkuu vielä vuonna 2021. Projektityöntekijä Marjo Kiuru-Sundberg koordinoi Teuvabiili -hanketta. Hän onnistui luomaan hankkeelle sielun ja sydämen. Tavoitteeksi asetettu kävijämäärä noin 100 henkilöä ylittyi kymmenkertaisesti, eli tavoitti noin 1.000 henkeä.

3.2.1 Yhdyskuntarakenne

4. Kuvio Palveluorganisaattiorakenne.

Tavoite	Toimintakertomuksessa raportoitu to- teuma ja tarkastuslautakunnan arvio ta- voitteen toteutumisesta
Kunnan kiinteistökannan mitoittaminen tar- vetta vastaavaksi.	As. Oy Perttulanmaan osake laitettiin myyntiin, mutta se ei toteutunut. Lehtiharjun sairaalan sähköliit- tymä on irtisanottu. Tämän hetki-sen tuuli- voima-asuntotarpeen vuoksi osakkeiden myynti on keskeytetty; nostetaan vuokratu- loja ja jatketaan toteutusta vasta 2021. Vuokrausaste kunnan vuokra-asunnoissa oli lokakuun loppuun asti 94-96%, marras-jou- lukuun aikana laski 67,5%:iin. Tavoite toteutui osittain.
Yhteistyöyrityksiä ja uusia toimijoita kun- nalle ja samalla lisätä tarjoajien määrää ja saada aikaan kilpailua sekä tutustua teu- valaisten yritysten toimintaan ja sitä kautta kartoittaa yhteistyömahdollisuuksia.	Aamukahvitilaisuudet (6 kpl) yrittäjille yh- dessä yrittäjäyhdistyksen kanssa. Tavoite toteutui.
	Tavoitteena oli neljä yritysvierailua vuoden 2020 aikana. Yritysvierailut eivät toteutuneet. Tavoite ei toteutunut.
Parantaa harrastusmahdollisuuksia lisää- mällä uimahallin viihtyvyttä ja samalla kus- tannustehokkuutta.	Toteutettiin laaja vuosihuolto ja remontoit- tiin sekä puhdistettiin tiloja, mm. liukumä- keen turvallisemmat portaat. (Lämmöntalteenottolaite toteutuu 2021. Tavoite toteutui.

Vuoden 2019 arviointikertomukseen kirjattu, yhdyskuntarakenteen henkilöstön luottamusmiesten esille nostama toiminnan haavoittuvuus on johtamisessa tiedostettu ja sitä on alettu vähentää. Vuonna 2020 mm. vesi- ja viemärilaitoksen toimintaan perehtyviä työntekijöitä on lisätty, tavoitteena saada laitoshenkilöstön ns. hiljainen tietotaito siirrettyä uudelle laitoshenkilölle sekä työnjohtopuolelle 30%:n työajalla palkatulle työntekijälle.

Toimialalla on käynnistetty työntekijöiden toivoma palaverikäytäntö. Yhdyskuntarakenteen toimihenkilöt kokoontuvat nyt viikoittain keskustelemaan sekä käymään läpi toimialan käynnissä olevia ja tulevia töitä. Palaveri on saanut hyvää palautetta ja siihen ollaan oltu tyytyväisiä. Palaverikäytäntö helpottaa tiedonkulkua ja toisten huomioimista omassa työssä. Tavoitteena on välttää päällekkäinen tekeminen ja näin toimia mahdollisimman taloudellisesti.

Vesi- ja viemärilaitoksen sekä kaukolämpölaitoksen päivystysjärjestelmää on viime vuosina uudistettu siten, ettei ylitöitä kustannuksineen enää merkittävästi muodostu.

Koulutukseen osallistuminen on tuplaantunut viime vuodesta: yhdyskuntarakennetoimialan työntekijöistä 19 osallistui koulutuksiin 2020, kun osallistujia vuonna 2019 oli 9 henkilöä. Koronavuosi lieenee vauhdittanut etäkoulutuksiin osallistumista.

(Lähde: Tekninen johtaja Matti Hakola toimitti ylläolevat tiedot tarkastuslautakunnalle huhtikuussa 2021.)

Kunnilla on markkinaehtoisessa toiminnassa 1.1.2020 alkaen kirjanpidon eriyttämiselvöllisyys, jolla hinnoittelun markkinaperusteisuus voidaan varmistaa. Ikäihmisten ateriapalvelun aterioiden valmistuspaikkana toimivan Teakin toimitiloissa olevan kunnan lounasravintolan eriytetty kirjanpito osoittaa noin 105.000 euroa alijäämää (alijäämä 2019 noin 67.000 euroa). Käytännössä myös kunnan työntekijöiden ja kuntalaisten käytössä oleva lounasravintola pyörii siis tappiollisesti. Teuvan kunnassa onkin valmisteilla yhtiöittämisselvitys vuoden 2021 loppuun mennessä.

4. TILINPÄÄTÖS JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Väestön väheneminen vuonna 2020 oli 82 hlöä, kun se edellisinä vuosina oli -80 hlöä (2019) ja -113 hlöä (2018). Vuoden 2020 aikana Teuvan väkiluku laski alle 5000:en. Korona-kriisin aiheuttama työllisyyden lasku ei ollut vuoden 2020 aikana niin suuri, kuin ennalta pelättiin.

Toimintakatteeksi muodostui -32,0 milj. euroa, mikä on 1,5 % alle talousarvion. Toimintakate oli 0,9 milj. euroa edellisvuotta parempi. Verotulot olivat 16,8 milj. euroa ja nousivat 0,2 milj. euroa edellisvuodesta. Valtionosuudet olivat 19,7 milj. euroa ja nousivat n. 1,2 milj. euroa edellisvuodesta. Valtionosuuksien kasvussa ei ole mukana harkinnanvaraista valtionosuutta – sitä haettiin, mutta ei myönnetty. Vuosikate oli positiivinen kuudetta vuotta peräkkäin: 4,5 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 1,4 milj. euroa.

Tilikauden tulos muodostui 3,1 milj. euroa ylijäämäiseksi.

4.1 Investoinnit

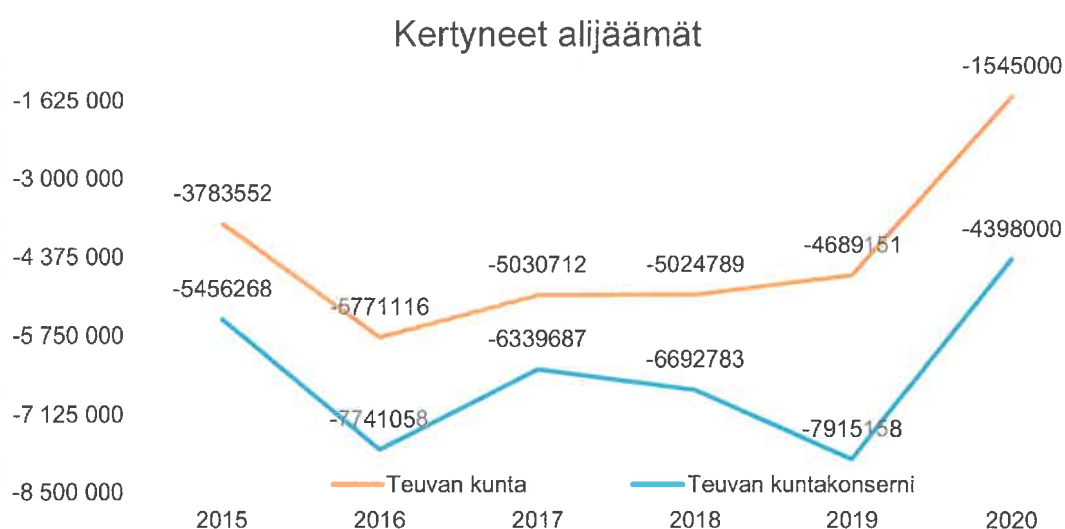
Talousarvion mukaiset nettoinvestoinnit olivat 2,8. Toteutuneet 0,9 milj. euron määräisenä. Ero talousarvion ja toteuman välillä johtuu useasta suunnitellusta investoinnista, joita ei täysin toteutettu tilikaudella. Esimerkiksi päiväkodin rakennustyön aloitus siirtyi vuodelle 2021.

5. TALOUDEN TASAPAINO

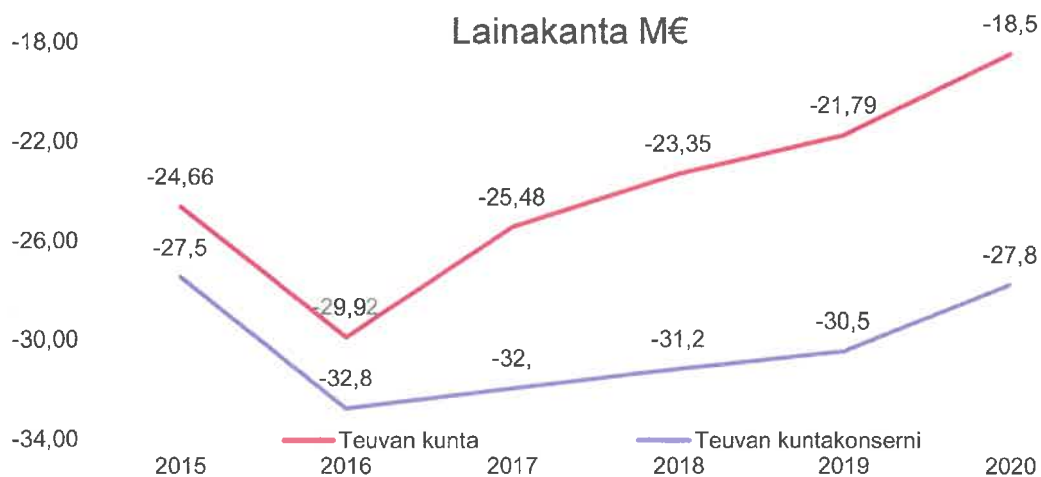
Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu kuntalain 121 §:n 2. momentin mukaisesti arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Teuvan kunnan taseessa oli 31.12.2020 kattamatonta alijäämää -1,5 milj. euroa.

Konsernitasolla kumulatiivisia alijäämää 31.12.2020 oli -4,4 milj. euroa. Kuntalain talouden tasapainottamisvelvoite tarkoittaa Teuvan kohdalla alijäämien kattamista tilinpäätökseen 2022 mennessä.

Teuvan kunnan taseessa oli 31.12.2020 lainaa 18,5 milj. euroa. Konsernitasolla lainaa oli 31.12.2020 27,8 milj. euroa.

5.1 Talouden tasapainottamistoimenpiteiden riittävyys

Kunnan talouden sopeutussuunnitelman tavoitteena on kattaa kertynyt alijäämä suunnitelmakaudella 2019-2024.

Kumulatiivinen alijäämä 31.12.2018	-5.024.788
Kumulatiivinen alijäämä 31.12.2019	-4.689.000
Kumulatiivinen alijäämä 31.12.2020	-1.545.000
Arvio 2021	-11.364
Arvio 2022	582.162

Ylijäämää syntyy valtuuston hyväksymän taloussuunnitelman mukaan vuosina 2021-2022 yhteensä 2,1 m€, joten voimassa oleva talousarvio- ja suunnitelma sisältää kuntalain 110 §:n mukaisen suunnitelman alijäämien kattamiseksi määrääikaan tilinpäätökseen 31.12.2022 mennessä.

Ennakoitua parempana toteutunut tilikauden ylijäämä 2020 nopeuttaa alijäämien kattamista.

Vuoden 2020 ylijäämäisen tuloksen ansiosta Teuvan kunta ei enää täytä kriisikunta-kriteerejä.

5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteiden vaikutuksia

Yksityisteiden hoidon uudelleenjärjestely näyttää tilinpäätöstietojen säästöohjelman mukaan kunnan talouden luvuissa saavuttavan sille asetetun säästötavoitteen, noin 100 000 euroa. Tarkastuslautakunta haluaa tällä esimerkinomaisesti muistuttaa, että yhden kulujan tarkastelu ei kuitenkaan kerro koko totuutta, vaan kokonaistarkastelussa tulee huomioida sijaan tulleet tai kokonaan uudet kustannukset sekä muut vaikutukset kuntalaisille (elinvoimaisuus, sosiaaliset suhteet ja muutokset kuntalaisten tulotasossa).

6. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Teuvan kunnalla on kunnanvaltuustossa 15.12.2014 hyväksytty sisäisen valvonnan ohje. Ohje on astunut voimaan 1.1.2015 alkaen.

Tarkastuslautakunta korostaa, että ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan toiminnoista ja kautuu hallintosäännöllä määriteltyjen valtuuksien ja vastuiden mukaisesti. Sisäisen valvonnan kannalta on tärkeää, että toimenkuvat ovat selkeät ja että ne pidetään ajan tasalla. Valtuusto on kokouksessaan 12.04.2021 hyväksynyt uuden hallintosäännön, joka astuu voimaan 1.8.2021. Hallintosäännön 93§:n mukaan kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja toimeenpanosta sekä päättää kunnan omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta. Lauta- ja johtokunnat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toimeenpanon valvonnasta vastuualueillaan.

Kunnanjohtaja, päävastuualueiden päälliköt sekä vastuualueiden päälliköt ja esimiesasemassa olevat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta vastuualueillaan.

Sisäisen valvonnan ohjeessa on annettu yksityiskohtaista ohjeistusta sisäisen valvonnan menettelytavoista rakennushankkeissa, hankinta-asioissa, avustusten suhteen ja sopimukseen liittyen. Lisäksi on täsmennetty suunnittelu- ja raportointijärjestelmien, menojen ja tulojen valvonnan, kirjanpidon, henkilöstöhallinnon, rahatoimen sekä käyttöomaisuuden käsittelyn rutiineja sisäisen valvonnan näkökulmasta.

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että sisäisen valvonnan ohjetta on sovellettava käytäntöön.

6.1 Sisäinen valvonta taloushallinnon ja kirjapidon järjestelmissä

Tilintarkastuksessa esille on nostettu huomio kunnan talousprosesseihin sisältyvistä vaarallisista käyttäjäoikeusyhdistelmistä. Johdon on kiinnitettävä huomiota näistä aiheutuviin riskeihin ja niiden ennaltaehkäisyyn. Nyt käyttöoikeuksia on myönnetty useille työntekijöille Seutupalvelukeskuksessa sijaistuksia silmällä pitäen. Käyttöoikeuksia taloushallinnon järjestelmiin tulisi myöntää vain työtehtävien välttämättä edellyttäessä niitä. Käyttöoikeudet järjestelmiin tulisi myös rajata niin, että vaarallisia työyhdistelmiä ei muodostu.

Kunnan kirjanpitojärjestelmän käyttöoikeuksien ajantasaisuutta ei ole valvottu säännöllisesti, koska tilintarkastuksessa käyttöoikeuksia havaittiin henkilöillä, joiden työsuhte on päättynyt tai jotka ovat eläköityneet. Tarkastuslautakunnan mielestä kunnassa tulisi käyttäjäoikeuksien ajantasaisuutta valvoa säännöllisesti osana sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Tarkastuslautakunta suosittelee kunnanhallitusta luomaan säännöllisen, systemaattisen toimintamallin sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan. Säännöllinen riskien kartoitus osana sisäistä valvontaa nostaa johdon tietoisuuteen esimerkiksi henkilöriskit.

6.2 Hankinnat

Teuvan elinkeino- ja hankintastrategiaa vuosille 2021-2023 työstettiin Hankintafoorumissa ja se hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 14.12.2020. Keskeistä hankintastrategiassa on, että sillä on tarkoitus ohjata koko kuntakonsernin hankintatoimintaa. Hankintastrategian tavoitteena on, että hankinnoissa saavutetaan kokonaistaloudellisia säästöjä, hankintaprosessi on ammattitaitoista ja hankinnoilla edistetään alueen elinvoimaa ja markkinoiden kehittymistä.

Kunnan hankintatoiminnassa on tarkoitus varmistaa henkilöstön riittävä hankintamenetely- ja sisältöosaaminen sekä paikallisten markkinoiden tuntemus. Teuvan kunnan hankintastrategialla tavoitellaan suunnitelmallista, koordinoitua ja laadukasta hankintatoimintaa, jolla tuetaan kunnan strategiaan perustuvien tavoitteiden tehokasta toteutumista.

Kokemusta hankintaosaamisesta on tilivuonna saatu päiväkotihankkeen kautta. Prosessi on kestänyt kaikkiaan yli kaksi vuotta. Pitkästä ja monikäänteisestä, kunnan kannalta suotuisasti päättyneestä hankintaprosessista saatua kokemusta voitaneen pitää jonkinlaisena onnistumisena.

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että hankinnat ovat tärkeässä osassa kunnan tavoitteiden saavuttamisen suhteen.

7. KONSERNIN TAVOITTEET

Konserniohjeen (2007) mukaan kunnanvaltuusto määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset, sekä päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan Teuvan kunnanvaltuuston rooli konsernipolitiikassa ja omistajaohjauksessa on ollut erittäin vähäinen ja sitä tulisi kehittää.

Tavoitteena talousarviossa 2020 oli, että kunnassa vuodesta 2007 käytössä ollut konserniohje päivitetään. Tämä tavoite ei toteutunut.

Vuonna 2020 otettiin käyttöön uusi toimintamalli, jossa konserniyhtiöt raportoivat tilinpäätöksen lisäksi myös osavuositarkastuksissa. Tarkastuslautakunta pitää käytäntöä tervetulleena ja tarpeellisenä valtuutettujen tiedonsaannin kannalta.

7.1 Konserniohjaus

Kunnan konsernijohtoon muodostavat konserniohjeen 7. luvun mukaisesti kunnanhallitus ja ne kunnan johtavat viranhaltijat, jotka toimivat tytäryhteisöjä koskevien asioiden esittelijöinä kunnanhallituksessa.

Tarkastuslautakunta korostaa, että konsernijohto vastaa valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta (Valtuuston 12.4.2021 hyväksymä uusi hallintosääntö 99§).

Toimintakertomuksessa ei arvioida, miten konsernivalvonta on tilikaudella toteutunut. Nyt omistajaohjauksen arviointi jää kunnassa tekemättä.

Tarkastuslautakunta suosittelee konsernijohtoa pyytämään kunnan konserniyhtiöitä toimittamaan sisäisen valvonnan raportit esimerkiksi kahdesti vuodessa.

Konserniyhtiöiden hallituksessa toimivien luottamushenkilöiden on huolehdittava valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta myös konserniyhtiöiden hallinnossa.

Kunnan konserniyhtiöitä on johdettava ammattimaisesti, tavoitteena kuntalaisten kannalta tehokas, tulokellinen ja taloudellinen toiminta. Konserniyhtiöiden johtoon tulee henkilöt valita osaamisen ja motivaation perusteella.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä asiantuntijuutta konserniyhtiöiden hallituksissa. Kunnanhallituksen on huolehdittava riittävästä koulutuksesta ja tuesta hallintoelimissä toimiville luottamushenkilöille. Kunnanhallituksen on myös huolehdittava, että hallitusten jäsenet tiedostavat oman vastuunsa.

Tarkastuslautakunnan mielestä kunnanhallituksen tulisi huomioida paremmin, että konserniyhtiöiden hallituksien jäsenet tiedostavat vastuunsa.

Konserniyhtiöille on kirjattu joitain tavoitteita talousarvioon 2020. Sen lisäksi lähteenä tarkastuslautakunta on käyttänyt toimintakertomuksen raportteja konserniyhtiöistä. Tarkastuslautakunta toteaa, että saadun palautteen perusteella konserniyhtiöille on vuonna 2020 kirjattu konserniohjausta ja tavoitteita, mutta siinä on edelleen parannettavaa.

7.2 Merkittävimmät konserniyhtiöt

7.2.1 Teuvan Vuokratalot Oy

Vuokratalojen käyttöaste vuonna 2020 oli erittäin hyvä, noin 95 % loppuvuoteen saakka. (v. 2017 69%, 2018 86%, v.2019 92,5%). Tarkastuslautakunta pitää käyttöasteen kasvua hyvänä asiana, joskin käyttöasteen nousuun vaikuttavia tekijöitä ovat mm. vuonna 2019 13 asunnon rivitalon, Teuvan Sato:n purku sekä

tuulivoimatyömaiden johdosta oleva kysyntä. Tulos heikkeni vuoden 2019 52,5 tuhannesta eurosta vuoden 2020 osalta 4,9 tuhanteen euroon. Koska asuntojen vilkkaan kysynnän taustalla on merkittävin osin määräaikainen tuulivoimarakentamisprojekti, on yhtiössä syytä suunnitella tulevaisuutta myös tältä osin kysynnän lasku huomioiden.

7.2.2 Teuvan Kaukolämpö Oy

Omistajaohjauksen mukaisesti tavoitteena on tuottaa kotimaisilla lähialueen polttoaineilla varmaa ja kilpailukykyistä kaukolämpöä asiakkaille.

Yhtiö on vuoden 2019 aikana pyytänyt asiakkaitaan kiinnittämään huomiota lämmönvaihtimien koon oikeinmitoitukseen, huomioiden rakennuksen lämmöntarve. Suurimpana haasteena on ollut saada kuntayhteisön rakennelmien lämmönvaihtimet ajan tasalle. Kaukolämpöyhtiön näkökulmasta lämmönvaihtimien oikea mitoitus on ensiarvoisen tärkeää tulevan savukaasupesuri-investoinnin hyödyn saavuttamiseksi. Investoinnin tarkoituksena olisi saavuttaa 0,5 MW:n hyöty. Kuntayhteisö on vuoden 2020 aikana alkanut päivittää lämmönvaihtimiaan. Ensimmäisten päivitysten säästöt ovat jo havaittavissa.

Vuonna 2020 yhtiö ei tehnyt suurempia investointeja. Kaukolämpöverkoston korjauksia oli 4 kappaletta. Näiden korjausten lisäksi yhtä kattilaa paranneltiin arinan korjauksen yhteydessä.

7.2.3 Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari

Yhtiön tarkoitus on toteuttaa kunnan tavoitetta tukea paikallista elinkeinotoimintaa tarjoamalla teollisuuspuiston omaisia tiloja vuokrattavaksi.

Vuoden 2020 alussa tilojen käyttöaste on ollut 100% ja sama käyttöaste on onnistuttu säilyttämään läpi vuoden. Tiloja on vuoden aikana optimoitu käyttäjän tarpeita paremmin vastaaviksi. Täyden käyttöasteen, ennakoivan kunnossapidon ja lämmityksen uuden automatiikan ansiosta yhtiön tulos on saatu käännettyä positiiviseksi kahden tappiollisen vuoden jälkeen. Vuoden 2020 tulos oli 26 484,41 euroa.

7.2.4 Teak Oy

TEAK Oy jatkoi toimintansa kehittämistä elinkeinopalveluiden tarjoajana vuonna 2020. Sen johto on määritellyt yhtiön tehtäväksi omistaa, hallinnoida, ylläpitää ja vuokrata toimitiloja sekä vahvistaa Teuvan elinvoimaa. Yhtiössä aloitti työnsä elinkeinohoitaja. Yhtiön merkittävimpiä vuokralaisia ovat Teuvan kunta, Suomen Yrittäjäopisto (SYO) ja Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy.

Yhtiön tavoitteeksi on asetettu vuokraustoiminnan kautta saatavat tulot, jotka peittävät rakennuksen kulut. Vuositulos noin -112.000 euroa on kohentunut (vuonna 2019 noin -280.000 euroa; kertyneeseen noin -1.290.000 euroa), mutta on edelleen kunnan konserniyhtiöistä kunnan talouden kannalta negatiivisin.

TEAK Oy on Teuvan kunnan talouden kannalta kriittinen menestystekijä, joten tarkastuslautakunta pitää tärkeänä jatkaa kiinteistöyhtiön kehittämistä tukemaan kunnan taloutta ja elinvoimaa.

8. HENKILÖSTÖ

Vuoden 2019 henkilöstöraportista ilmenee vakinaisen henkilöstön määrän olevan 157, mikä on 2 henkilöä enemmän kuin edellisvuonna. Eläkkeelle jäi 5 henkilöä. Asukaslukuun suhteutettuna henkilöstön määrä on pysynyt käytännössä samalla tasolla useiden vuosien ajan, 30 henkilöä/1000 asukasta. Vakituista työntekijää kohden sairauspoissaoloja oli 11,8 päivää, kun vuonna 2018 sairauspoissaoloja olo 9 työpäivää vakituista henkilöä kohden. Sekä lisä- että ylitöiden yhteismäärä on vähentynyt vuoteen 2018 verrattuna.

Henkilöstöraportti osoittaa, että vakituksessa työsuhteessa olevista Teuvan kunnan työntekijöistä yli puolet on yli 50 vuotiaita.

Tilinpäätöksestä 2020 ilmenee, että vuoden 2019 henkilöstöraportin pohjalta henkilöstöasioihin on päätetty panostaa mm. kohdistamalla yhden henkilön työpanoksesta 40% kehitystyöhön.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että henkilöstöasioiden kehittämiseen panostetaan.

Työntekijöiden hyvinvointiin ja työssäjaksamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota etenkin, kun ottaa huomioon henkilöstön ikärakenteen.

Tarkastuslautakunta kannustaa kuntaa jatkamaan hyvinä pidettyjä käytäntöjä työntekijäkokemuksen parantamiseksi: työajan ja -sisällön tarkastelu, työnkierto ja liikunnan tukeminen

Koko henkilöstön kehityskeskustelut toteutettiin normaaliaikataulussa alkuvuodesta 2020. Aiempina vuosina, 2018-2019, yhteistyössä työsuojelun kanssa on toteutettu koko henkilöstölle suunnattua yhteistä koulutusta varhaisen tuen mallista ja yhteistyötäidoista, ja näistä kokemuksista opittuja hyviä käytäntöjä on jatkettu.

Etätyösopimus ja etätyöohjeet hyväksyttiin joulukuussa 2020 kunnanhallituksessa, samoin päivitettiin liukuvan työajan periaatteet ja hyväksyttiin etäleimauksen käyttäminen työajanseurannassa.

Esimiestyöhön panostamista on jatkettu kuukausittaisten esimiespalaverien muodossa. Esimiespalaverit valmistellaan suunnitelmallisesti yhteistyössä työsuojelun kanssa. Vuoden aikana oli yhdeksän esimiespalaveria.

Tarkastuslautakunta pitää onnistuneena Teuvan kunnan päätöstä olla lo-mauttamatta henkilökuntaansa korona-kriisin aikana tiukasta säästösuunnitelmasta huolimatta.

10.YHTEENVETO

Kunnanvaltuusto on päättyvällä valtuustokaudella asettanut kuntastrategian kautta tavoitteita kunnan toiminnalle ja taloudelle, ja tarkastuslautakunta arvioi näiden tavoitteiden toteutumista. Asettamallaan tavoitteilla valtuusto ohjaa myös kunnan tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Tietoinen mitattavien tavoitteiden asettaminen edesauttaa tavoitteiden toteuttamista – näin asia näyttäytyy tarkastellessa kuluva valtuustokautta.

Talousarvion taloudelliset tavoitteet toteutuivat tilivuonna yli odotusten. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suhteellisen hyvin. Teuvan kunnan vahvuusalueita ovat yhteisöllisyys ja luovat ratkaisut. Kehitettävää on mm. sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa sekä konserniohjauksessa ja -valvonnassa. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan olisi luotava systemaattinen toimintamalli.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että valtuusto asettaa myös konserniyhteisöille mitattavat tavoitteet ja niiden toteutumista seurataan tilivuoden aikana. Konserniyhteisöjen tulee raportoida vähintään osavuositarkastusten yhteydessä. Konserniohjauksen on oltava valtuuston asettamien tavoitteiden mukaista ja asiantuntevaa.

10.1 Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen

Tarkastuslautakunta esittää, että tilinpäätös vahvistetaan ja vastuuvapaus tilivuodelta myönnetään tilivelvollisille.

10.2 Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksen pohjalta kysymyksiä kunnanhallitukselle:

1. Miten kunnanhallitus varmistaa, että konserniyhtiöille annettu ohjaus on valtuuston asettamien tavoitteiden mukaista ja asiantuntevaa?
2. Miten kunnanhallitus huolehtii sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisestä ja ajantasaisuudesta?
3. Miten kunnanhallitus huolehtii kirjanpitojärjestelmän käyttöoikeuksien ajantasaisuudesta?
4. Miten kunnan hankintatoiminnassa varmistetaan elinkeino- ja hankintastrategiassa mainittu henkilöstön riittävä hankintamenettely- ja sisältöosaaminen sekä paikallisten markkinoiden tuntemus?

Tarkastuslautakunta pyytää kunnanhallitukselta vastaukset kysymyksiin 29.10.2021 mennessä.

11. Allekirjoitukset

Teuvalla 12. toukokuuta 2021

Eliisa Panttila

puheenjohtaja

Sauli Koski

varapuheenjohtaja

Päivi Kohtala

jäsen

Juha Peltoniemi

jäsen